

TORONTÁL

VEGYESTARTALMU HETILAP.

Megjelen:
hetenkint egyszer, csütörtökön.

A szerkesztő lakása:
Pestvárosánál 6-ik szám alatt.

Előfizetési feltételek:
Egész évre 6 ft. | Félévre 3 ft. | Negyed évre 1 ft. 50 kr.

Hirdetések és melléletek — utóbbiak a kincstári illetékekkel együtt 1 ft. 50 krral számítva — minden nyelven fölvetetnek a kiadó hivatalban. Kérjük az ígatási díjakat az ígatmányokkal együtt legelőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vehetnek.

Hirdetések díjai:
a háromhasábos petitors első hirdetésnél 4 kr., többszörinél 3 kr. Kincstári illeték minden egyes beigattatásért 30 kr.
Kiadóhivatal:
Plets Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Becskereken, hova az előfizetési pénzek és ígatási díjak küldendők.

Jam proximus ardet...

Hazánk tőzsomszedságában a háború uszke fenyeget és csak napok kérdése, hogy lángba boruljon Ucalegonunk.

A helyzetnek hazánkra nézve komoly politikai eshetőségeit átérzzük mindnyájan; de különösen megfigyelendő a harcias kedvű szomszéd ügye iránt való hangulat oly vidéken, ahol a szerbség, lélekszámát tekintve, tekintélyes csoportban lakik.

A nemzetiségi kérdés felbolygatása sem nálunk, sem másutt nem magából a népből indult ki és jogosultsága nem is lehet történetileg alakult államokban — amilyen Magyarország is —; mert föltétlen parancsa az az államéletnek, hogy az államalkotó népfaj képezze a domináló politikai nemzetet, ez legyen az állami összakarat kifejezője mindenben és mindenkor. A többi népfajoknak joga egyedül a nyelv szabad használatára, e használat biztosítékai és a művelődésnek nyelvbéli irányu érvényesítésére vonatkozhatik. — Ha tehát lelkiismeretlen igazgatók, előre toladó dicsvágytól ösztönözve, a nemzetiség nyelvbéli érvényesítésén túlterjedő agrémés óhajásokra igyekszének felbolygítani a népet: akkor már jogosulatlan terre vitték át a nemzetiségi kérdést.

Nálunk sem hiányoznak ily bojtogatók, akik az állam irányában ép oly szerepet viselnek, mint a gyujtogatók. De hála az égnek, kárhuzatos működésük csak pár forrongó agyvelőt birnak feltüzelnii; a nép tömege ellenben nem érti és így nem is érzi a fennen hirdetett, államellenes, képzelt nemzetiségi missió velleltásait.

Az állami nyelvtől különböző nyelvi földmivelő cseppet sem vágyódik elhagyni házat és dúsán fizető szántóföldjeit; az iparos nyugton megmarad szerszáma mellett; a kereskedő nem zárja be boltját semmiféle feleságzott eszme kedvéért. Ők jól tudják, hogy csakis itt terem számukra kenyér; ők mint jó állampolgárok békét kívánnak, hogy békés munkájukkal fontartsák családjukat.

A rokonszenvet külföldi fajrokonak iránt meg nem tilthatja senki, de annak csupán addig terjed a határa, ameddig összeütközésbe nem jó az állampolgári kötelemekkel.

Utóvégre is rendezett állami életet, a megtelepült és honosult családot, melyet évtizedek hosszú sorának kötelekei fűznek a békés talajhoz, — mindezt itthagyni, mindezt földulni egy képzeleti semmiért: csakis az örüllés volna képes.

De nemcsak ez, hanem egyéb tekintet is javolja, hogy szerbjeink tömege megmaradjon józan magaviseletében.

Országszerte súlyos csapások nehezettek reánk. Árviz, fagy, galambóczi légy pusztított gazdaságunkban. Még egy hiányzik ennyi nyomorusághoz, hogy a polgáraink közé beférkőzött elégedetlenség és elkeseredettség ne a megnyugvásban és takaréksággal szövetkezett munkában; hanem rajongó izgalomban és pusztításban keressen bajaik ellenorvosságot.

Ezt már pláno észellenes hülyeség, barbárság lenne!

Idején levőnek láttuk mindezt elmondani, szemben a Duna alatti eseményekkel és közel jövővel; de nem palástolhatjuk el azon meggyőződésünket sem, hogy szerbjeink hazafias eszélye reményében fölsleges dolgot cselekedtünk. --ss--

Alispáni jelentés.

(Vége.)

Zsombolyán szinte 200 ft. évi házbér beszámításával 337 ft. 35 krba kerül; Módoson pedig mindhogy a község egy évre a helyiségeket ingyen adta kerül 59 ft. 88 krba; ezek szerint ed-

dig az egész költség 947 ft. 19 kr. térszen, mely összeget előlegképen a megye pénztára viseli oly rendelkezéssel, hogy a bevételek egy harmada hitelesítő fizetésére fordítván két harmada az előlegzett költségek fedezésére szolgáljon. E helyen még azon további megjegyzést kell tennem, hogy miután 1877-ik évben 1-ső januáriustól kezdve a horodók hitelesítése is foganatosítandók, ennek eszközlése végett szükséges volna most már N.-Becskereken egy vízzi-várványt, melynek ára 140 ft., továbbá egy 40 akós kádat 40 ft-ért és egy 35 méter hosszú kautschuk csövet, melynek ára 85 ft. beszerezni, ezen utóbbnevezett kiadások összesen 265 frtot tesznek.

Ha a hitelesítéseknek eddigi eredményét tekintjük, azoknak a nagy közönség eddig igen kevés foglalkozást adott, és ennél fogva mostanáig az eredmény kielégítőnek nem mondható.

Ugyanis Módoson januárius 1-sőtől kezdve januárius 20-ig 13 ft. 70 krral többet nem jövedelmezett, mely mellett a kezelő hivatalnok meg nem élhetett állomásáról le is mondott. — Ugyanazon közeg számvetésileg kitüntette, miszerint azon esetben is, ha Módoson a hitelesítés mindennemű országos mértékre kiterjesztetnék, ott csak úgy állhatna fenn a hitelesítési hivatal, ha a kezelő közegnek a megye egy bizonyos évi fizetést határozna, melyből megélhessen, de nem tartja ily módon sem a hitelesítésnek,

fentartását Módoson érdemesnek, mert ott nem fizetné ki magát, és a megyének kárára volna.

Zsombolyán sem áll jobban a dolog. A kezelő hivatalnok jelentéséből bizonyosnak vehető, miszerint csupán száraz mérték hitelesítéssel annyi bevétel nem lehet, melynek 1/3-ad részével megélhessen, szükségesnek tartja, hogy Zsombolyán többnemű mértékre jelenen horodók hitelesítésére kiterjesztessék és a hitelesítő közegnek a megye részéről állandó évi fizetés adassék; — sőt utóbb kérte, hogy ezen állásától felmentessék és szeretné inkább mint megyei irnok alkalmaztatni, hogy módja legyen azon 50 frtnak visszafizetésére, mely összeget megélhetés végett és jó reménység fejében a hitelesítési költségre szánt megyei pénzekből szolgabíró úr utján kölcsön felvett.

Végre mi a N.-Becskereken lévő hitelesítési állomást illeti eddig azt eredményezte, hogy a megyének 252 frtot beszállított; itt sem látszik, hogy a bevételek 1/3-ad része elégséges volna, hogy a hitelesítő közeg megélhessen, mert szinte folyamodott, hogy állandó évi fizetéssel láttatnék el.

Magyénk vagyoni jólétének forrását nagy részt a mezei gazdasság képezvén, folyó 1876. évre holdanként számítva buza, repce, kukorica, árpa, zab, kender, rozsvetések következendő kimutatás szerint tettelek:

Kerület megnevezése	buza	repce	kukorica	árpa	zab	kender	roz
Pancsovai járásban	18155	330	10865	3411	5613	35	—
B.-komlósi "	22104	127	10513	2166	1471	212	—
N.-sz.-miklósi "	19614	811	8601	1850	3198	252	—
Perjámosi "	26745	120	12879	2034	5321	292	—
Billéti "	11812	—	8475	177	4198	207	—
Zsombolyai "	18332	45	12782	658	6445	203	—
Zichyfalvi "	23123	3390	10667	2111	2950	55	232
Módosi "	32497	1529	15376	3316	6647	82	—
Párdányi "	23131	980	12403	1408	4300	99	—
Szt.-györgyi "	23538	2384	12874	2809	5160	96	—
N.-becskereki "	17432	1035	9395	1331	2040	44	—
N.-Becskerek városab.	3000	1200	4000	2400	3000	—	—
Cseneji járásban	20129	602	11216	1838	2660	34	168
Ó-bessenyői "	32139	1291	16663	1710	1713	33	—
T.-kanizsai "	17216	872	7753	2532	1145	—	—
T.-becsei "	15494	1554	4070	1329	1963	—	—
Antalfalvi "	9344	75	11569	4101	7594	77	—
Perlaszi "	14554	710	9216	4190	4203	—	—
Alibunári "	16785	820	18563	3592	5993	42	3000
Neudorfi "	13800	—	13815	2952	6677	91	—
Összesen	378944	17275	221445	45915	82291	1854	3400

Ott, hol elemi csapások különösen pedig a tudalévő, ezidei nagy vízáradások a vetéseket meg nem rontották, vagy meg nem semmisítették, úgy a mint jelenleg mutatkoznak, a földmivelő-gazdák a legjobb reményekre jogosítvák, azonban fájdalommal kell e helyen megjegyezni, hogy az elemi csapások nevezetesen folyó vizeink kiöntései a földmivelő gazdák reményeit véglegesen hiúsították meg. Nevezetesen a nagy-becskereki járásban szántó, kaszáló, legelő összesen 33,000 hold. — Párdányi járásban 3195 hold. — T.-kanizsai járásban 260 hold. — Módosi járásban 5838 hold. — Zichyfalvi járásban 3000 hold. — Cseneji járásban 4100 hold. — Antalfalvi járásban 5593 hold. — Pancsovai járásban 58048 hold. — Perlaszi járásban 26460 hold lett előntve, mely földek után magasabban fekvő legelőket kivéve, ez évben hasznót várni nem lehet.

Tekintve azt, miszerint az emberi emlékezetet túlhaladól nagy volt a Tisza, mely a megyét még nagyobb veszélylyel is fenyegette, mint a megyének igazgató alispánja kötelességének tartom nyilvánítani, miszerint tisztelt főispánunk, ő Méltósága, kormánybiztosi minőségben fáradságot nem kimélve egész

lelki erővel működött a fenyegető veszélynek elhárítására, minek folytán első sorban az ő érdeme, hogy közel ötszáz-ezer hold, melyek szinte veszélyeztetve valának, azonfelül T.-Becse, Franyova, Szerb- és Tót-Aradác, Josefova, Sz.-Keresztur, Uj-Szt.-Iván és Szanád községek vízáradtól megmentettek és nem jutottak oly szomorú sorsra mint Elisenhain, Königsdorf, Albrechtsdorf, Gisellahain, Marienfeld, Ivanova, mely telepítvényes községek teljesen romba dültek, és mint Rudolfsnád, hol 100 ház és Lukácsfalva hol 60 ház lett megsemmisítve, e működésében támogatta kellő kitartással alkormánybiztosi minőségben megyei főjegyzőnk, támogatták kellő buzgalommal a megyei tisztviselők, kik ő Méltóságának rendelkezésére közreműködtek és a megkívánt munkaerőt pontosan elővezették, támogatta a megye népe, mely minden felhívásra egész erővel dologba állott. Tisztelt főispánunk úr ő Méltóságának ezen vízveszély alkalmával meggyénk érdekében tanusított buzgó eljárását illetőleg, úgy vagyok meggyőződve, miszerint a tisztelt megye bizottság tetszését fejezem ki, hogy a közelömerést jegyzőkönyvileg és köszönettel nyilvánítsuk.

A folyó 1876. évi közmunkaerőnek összeírása szerint van 91.443 kétfogatu, 8182 egyfogatu és 150453 kézi napszám ezen évi megváltás alá van előírva, 3998 kétfogatu, 734 egyfogatu 2742 kézi napszám, a kétfogatu 2 frt. 40 krral számítva tészen 9595 ft. 20 krt., az egyfogatu 1 ft. 30 krral számítva tészen 054 ft. 20 kr., a kézi napszámot 62 krral számítva tészen 1700 frt. 04 krt., összesen tehát az 1876-ik évi megváltásnak tőkéje 12249 ft. 44 krt. tészen.

A mult évekről közmunkaváltás-hátralék volt 70950 ft. 46 kr., erre befolyt 15122 ft. 75 kr., marad tehát régi hátralék 55827 ft. 71 kr., mely összeveth hozzáadván a folyó évi váltás összegét, mely fentebb szerint 12249 frt. 44 kr. tészen, áll jelenleg közmunka-váltásági czim alatt beszedendő 68076 frt. 44 kr. összevethből.

Az összes közmunkának vonos része az utakra szükséges földanyag helyreállítására a gyalog erő pedig a földanyag kifejtésére, megrostálására, elkerítésére, s az utak tatarozására; — a váltáspénz pedig a műtárgyak kijavítására és a szükséges eszközök beszerzésére.

Magyei főmérnökünk a közmunkára vonatkozó jelentéséből fog kiünni, hogy jelen évi tavaszkor hol és mivő munkák teljesítettek, valamint az is, hogy őszkor minő közmunkák teendők lesznek; — részemről megjegyzendőnek tartom, hogy a sikerre nézve a közmunkának leszolgáltatásánál eddigelő megnyugtató eredmény nem mutatkozott, melyből az az ok, hogy hiány van megyénken a kavicsban és oly homokban, mely kívánatos volna, az utak jó karbantartására. A perjámosi határban a Marosnál van ugyan kavics, de ennek a megye minden részébe való szállítása nem eszközölhető, homokot találni Temesben és a Berzavánál, ezen felül Gróf Karátsyonyi Guidó úr ő Méltósága megkerestetvén, a legnagyobb készséggel beleegyezett, hogy a rárosi birtokában létező homok az utak fenntartására felhasználtsék.

A közbiztonságot illetőleg kisebb nemű rendőri merényleteket és kihágásokat nem említve, három rendbeli nagyobbserü büntényeket kell jelezni. Jelesen a Basahid és Mellencze közt a postarablás és gyilkosságot; — továbbá april 22-én Maleniczfalván az ottani róm. kath. plébános kiraboltságát, és Gaádon egy kereskedőnek a bolt aláásával elkövetett rablását, melyek szerint tehát a közbiztonsági állapot megrenditetnek mondható, mind három esetben a tettesek eddig kipuhathatók nem voltak.

Végre a tisztikarra vonatkozólag jelentem, hogy Smetana Antal szolgabíró ellen a tiszt kerestet megindított, Payer Hugó szolgabíró ellen a fegyelmi eljárás folyamatban van, és végre hogy Csolákovits Sebő felfüggesztett szolgabíránk bünvádi ügyében az e. f. királyi törvényszék N.-Becskereken közölte a megye alispáni hivatalával a magas Curianak végzését, mely szerint tényálladék hiányában a további eljárás beszüntetett.

N.-Becskereken, 1876. május 7-én.

Dániel János,
alispán.

Budapesti levelek.

I.
(A dunai rakparton. — Ki a Margitsziget! — A „Mátyás” fedélzetén. — Fiatalszívü archeologus. — A romok között. — Egy álmatlan, aki elalszik. — Egy, aki ébren van és álmodik.)

Piros pünkösdi napja nagy ünnepe. És mint-hogy minden ünnep unalmas nap annak, kit a végzet még eddig meg nem eldött kis családdal, csinos feleséggel, kiknek körében együtt költi el a porczogós bőru pecsenyét és foszlós kalácsot, — untam magamat én is.

Az unalomnak legjobb ellenszere a természet. Ott, hol vigyorgó pinczerek nem lesik a baksist; ott, ahol festett arczu örömlányok

helyett tarka virágok, árnyékos platánok és bárony gyepek intenek felém: hadd keressem én is ottan az unalom gyógyserét.

Ki a Margitszigetre!
A Duna partja még nem nyüzsgő kicsiszolt gallyeróktól; mert ezek csak este felé koptatják a Corso aszfaltját; szapora nyelvű kofák árulják a zöldséget s virágot, hogy beharangozásig még megszerezze az ebédre valót.

Nyolcz óra van. A „Café royal“ rozsz, obligát kávéja mellett alig érdekel a lapok híre, hogy Risztics segélyt kunyorált az oroszoktól, mikor már ugyis régóta élvezi; futok, rohanok a feketepontos politikai láthatár elől oda, ahol a „Mátyás“ gőzös hatalmas kürtője csabítón pöfékel.

Andaliton ringat a gőzös fedélzete, elmerülök egy kedves, vörös kötésű könyvembe versenyt füstölők a zömök kéményvel.
Egy középső uri ember közeledik hozzám, éjszaka-németes kiejtéssel tüzet kér és nem állhatja meg, hogy meg ne kérdezzem: nem idegen vagyok-e én is, legalább a vörös kötésű Baedeker ezt gyanítja.

„Idegen bizony; — gondolám magamban — mert én ott vagyok igazán otthon, ahol a Bega mossa füzes partjait.“

Beszédebe elegyedtem vele. Érdemes reá, hogy bemutassam önöknek Gölle, bécsi tanára a latin s görög nyelvnek, aki Olaszország, Szicília s a földközi tengeren át meglátogatta Kréta szigetét, Kisásiát és Görög-meg Törökországban való huzamos tartózkodás után most utban van hazafelé. — Tanuja volt a legjobb török mozgalmaknak és érdekesen beszél el tapasztalatait. Hanem — úgy vettem észre — a tisztelt tanár úr, aki utját régészeti tanulmányok végett tette, nem igen idegenkedik a fiataliságtól sem; mert egészen neki pirult, midőn a boszporusi „Vezérsziget“ parázs-szemű török nőiről mesélt és valódi emfázissal szólott a görög és örmény leányok kecses termetéről. Pedig ez az ifjú hév nem igen illet ötven év derőtől szürkült hajához és kappanhájjra eresztett hasához. — Mikor azonban a hajóból kiszállva, a margitszigeti vendéglő terraszán helyet foglaltunk, ismét visszaesett az óvilágba; mivel rengeteg kedvtelével szürsölte magába az öreg — sashegyit, közbe-közbe nagyokat sóhajta a szlambuli „Édes vizek“ után.

De mit nekem görög és török ligeteid, német professzorom! Mikor a Dunának két karjától átölelve, rajtat lehetek, te kis kiszakasztott tündérvilág, Margitsziget!

A zsongó pázsiton imitt-amott meglátszik ugyan az árny nyoma és a barátságos épületek, a „Margitfürdő“, a József főherceg laka, a nyulánk nyaralók, sőt, nyirkos vonalakban mutatják a pusztító elem-okozta sebeket; hanem azért a leggyönyörűbb színpompában ragyog a főherceg kedvenc virága, a kétszázféle róza: a nyírok, cserfák, platánok, nyír- és diófák vigan rezgők leveleiket a délelőtti langyos szellőben; a zárdá romjaira még mindig merészen kúszik fel a repkény és vad venyige; a lombok között még mindig hallatják bámulatos danáikat a szerelmet csatogó, szárnyas Donadio Biancák: — a csalógányok.

Itt ülök a templom omladéai között. Az

égető napsugár nem bír átlopni a sűrű gallyakon; az omladéok fölött elterülő árny ólom-súlylyal nehezédik német professzorom szempilláira, minek én szerfölött örülök, mert ha hallgatásom nem, legalább az álom meg fogja akasztani gördüleken nyelvét. — No, kedves tanár úr, én nem hiszek önnek, hogy — miként panaszkodék — álmatlanságban szenved; hiszen önnek fölösleges a morphin-injectio!

Hanem én sem csufolkodhatom. Az ezer-egyéjszakának balzsamos illata s a madarak zenéje szenderbe ringatott engem is és a jelennel párosult jövőnek tündéri képei lebegtek szemem előtt.

Még akkor is, midőn a szunyogok csipésitől kínos valóra ébredett német archeológussal, a cigányzenének a sziget másik végéről hozzánk suhanó hangjai közt ismét felleptem a „Mátyás“ gőzös tetejére; még akkor is, midőn a sürgő rakparton kiszállva, az ünneplő ruhákban feszítő nők sorain áthatoltam a váci utcán; de sőt még akkor is, midőn Szikszaynal a sparherdság süllet voltam kénytelen nyelni: még akkor is egy gondolat foglalkodtatta lelkemet.

Az az egy gondolat: hogy akárhová vet a sors Ixonkereké, nem töltöm másutt, mint a Duna tündérvilágában, a Margitszigeten a — mézes heteket!

Nemde jó gondolat?!

Fekete Hunyor.

Néhány szó a nagy-kikindai kerület bekebelezéséről és vagyonának természetéről.

Jorgovits D., törvényhatósági jegyzőtől.

(Vége.)

III.
A nagy-kikindai kerület vagyonát képezik a kerületi alapok, az 1875. évi zárszámadások szerint következő állományával: az úgynevezett „kerületi alap“ 177,368 forint 80 kr. tökével, a „realtanodai alap“ 198,456 forint tökével, és a „kórházi alap“ 34,446 ft. 36 kr. tökével.

Ezen kívül a kerület vagyonához tartozik, s telekkönyvileg nevére van írva, a tiz ker. községben fekvő ötvenkét épület, körülbelül 450,000 fnyi becsértékkel.

Végül ide tartozik még Nagy-Kikinda község határában fekvő 98 holdnyi erdő és 10 holdnyi eperfakert.

Ezen vagyon pedig következőleg keletkezett:

Midőn a kerületi tanács a fejedelmi privilegiumok alapján megalakult, az akkoriban divó földesuri szolgálományok megváltása címén szedetett be természetben az u. n. tized, és magtárakban elhelyeztetve, részint az in-séges évekre tartalékalapot képezett, részint pedig eladatván, a befolyó összegek a kerületi pénztárba szállítottak. Az illető számkönyvek tanúsága szerint az eladott tized gabnane-mékből befolyt a kerületi pénztárba 1824. évtől 1849-ig, amidőn a tized megszünt, összesen pp. 358,656 ft. 20 kr.

Ezen kívül befolyt a kerületi pénztárba, a privilegiumok alapján, a kerület megalakulásától mai napig évenként körülbelül 10—60 ezer forint között váltakozó haszonbérösszeg,

amely a haszonbérben birt kisebb királyi haszonvételei jogok alkiből származott.

Ezen jövedelmekből alakították a „kerületi alap“, amely a kerületi tanács fenntartási költségeinek fedezésére, védgátak és töltésvonalak, templomok és középületek emelésére, s ingatlan vagyon szerzésére fordítottak.

A kerületi alap tőkéjéből alakították azután 1826. évben egy kerületi kórház fenntartására szánt „kórházi alap“, — továbbá 1852. évben egy Nagy-Kikindán felállított kerületi realtanoda fenntartására a „realtanodai alap“.

Ezen felsorolt kerületi vagyon, mint a nagy-kikindai kerület képező és szabadalmilag egy testülettel alakított tiz ker. község közös vagyon, természetesen mindig a kerületi tanács által kezeltetett, amely ezen testület mintegy önkormányzati igazgató közegének volt tekinthető.

Maga az abszolút kormány felismerve ezen vagyon jogi természetét, a kerületi tanács megszűntetése után, a közös vagyon kezelésére, mint fentebb említettük, egy külön gazdasági igazgatóságot felállított, melynek mind a tiz község képviselve volt.

A kerületi vagyon kezelése, — habár annak magánjogi természeténél fogva nem volt és nem is lehetett törvényes attribútuma az 1870. évi XLII. t. cz. alapján szervezett kerületi törvényhatóságnak, — a kerület birtokviszonyainak speciális természeténél fogva, a municipium történeti fejlődésénél és a jogfolytonosságnál fogva megmaradt a közjogilag szervezett mai ker. törvényhatóságnál is, mert a kerületi bizottság tagjai csaknem kivétel nélkül bennszülött kerületbeliek lévén, az újonnan szervezett törvényhatóságtól független, különálló gazdasági kezelés nem kívántott.

Amde, midőn hallgatag beleegyezését adta a kerületi lakosság akkor, midőn látta, hogy ezen vagyon önfiál által kezeltetik, nem mondott le arról, hogy iránta való jogait érvényesítse most, midőn e vagyon kezelése oly hatóságra bízni szándékoltaik, amely ahhoz teljesen idegen.

Egy más körülmény is követeli azt, hogy a kerület vagyonának kezelésére külön gazdasági igazgatóságot felállítsanak. Ugyanis eltekintve az überlandi földek megváltásának kérdéséről, amely főurója volt a kerületi lakosság abbéli készségének, hogy önkormányzati hatóságát saját költségén fenntartsa az überlandi földek után fizetett pausalis adó lerovási módozata az, amely a tiz kerületi község vagyoni jogi tekintetben való egyetemleges képviseltetését kívánja, mert a pausalis adó nem az egyes birtokosoktól, nem is az egyes községektől, hanem csak a kerülettől szedhetetik be, s a kir. kincstári ügyészség, midőn megkísérelte az egyesek s illetőleg községek elleni perlekedést a pausalis hátralékok miatt, a felsőbb bíróságok által egyértelműleg elutasítottak.

A felállítandó gazdasági igazgatóság hivatala volna tehát a kerületet e tekintetben is a kincstárral szemben képviselni.

Meg vagyok győződve arról, hogy a kerület azon esetre, ha a törvényjavaslat tárgyalása alkalmával a törvényhozás részéről figyelembe nem vétetik azon körülmény, hogy a magánjogi vagyon jövedelme a kerületi községek, mint testületnek, közvagyonává vált,

anélkül hogy magánjogi természetét elveszítette volna, és ha ennek folytán külön gazdasági igazgatóság felállításáról intézkedés nem történik; — rendes per utján érvényesítheti fogja elvitáztatlan jogait.

Az előadottakból kitűnik, hogy a nagy-kikindai kerületnek közel egy millió forint értékű vagyon: a nagy-kikindai kerülethez tartozó tiz község testülete mint szabadalmazott jogi személy földesuri jogainak, valamint a haszonbérben birt kisebb kir. haszonvételeknek értékesítéséből keletkezett, s mint ilyen magánjogi jeleggel bírván, köztörvényi intézkedés tárgyát nem képezheti.

S miután a kormány és az országgyűlés az 1876. évi XII-ik, — a királyföldről s a szász egyetem rendezéséről és az egyetemnek valamint az úgynevezett hét bíráknak vagyonáról hozott t. czikkben érvényre jutata azon felosztást, miszerint az államnak egyesek és testületek magánvagyonra felett intézkedni nem szabad, amidőn az idézett törvényczikk 3. és 7. §-ai szerint a szász egyetem vagyonának kezelését továbbra is az egyetem hatáskörében meghagyta; — miután továbbá a belügyminiszter úr önszántából módosítványt nyújtott be saját törvényjavaslatához a XVI. szepesi városok vagyonának kezelésére vonatkozólag, bizton remélhető, miszerint a törvényhozás a nagy-kikindai kerület vagyon ügyében is hasonló méltányossággal fog eljárni, s a területrendezési törvényjavaslat 1-ső §-ának, 22-ik pontját elfogadás esetén akként fogja kiegészíteni: miszerint a nagy-kikindai kerülethez tartozó tiz község közös vagyonának kezelésére külön gazdasági igazgatóság felállítatik.

* * *

Gróf Szapáry volt belügyminiszter saját területrendezési javaslatának szerkesztése alkalmával idejekorán kikérte volt a kerületi bizottság észrevételeit, s így alkalmá nyílt a kerület törvényhatóságának saját nézeteit s álláspontját azon törvényjavaslatl szemben kifejejteni. Ez a mostani törvényjavaslat szerkesztése alkalmával meg nem történt, s így főleg annak tulajdonítható, hogy a kerület vagyonának magánjogi természete a törvényjavaslatban kifejezésre nem talált, mivel a kerület nem nyert alkalmat, hogy arról nyilatkozzék.

Hónapok óta foglalkodtatja ugyan a hazai lapokat a szóban forgó területrendezési törvényjavaslat, az illető megyék és kerületek idejekorán gondoskodhattak nézeteik és óhajaik az a kormányban való közléséről. De a nagy-kikindai kerületnek Torontálmegyébe való bekebelezéséről a lapokban első ízben nyilvánosságra jutott szövege a törvényjavaslatnak nem szült.

Igen nagy meglepetéssel vette tehát a kerület közönsége csak pár nappal azelőtt a már most teljes szövegében nyilvánosságra jutott törvényjavaslatnak a kerületi törvényhatóság bekebelezéséről foglalt intézkedését, a törvényhozás gyors munkafődsével szemben attól tartva, hogy ezen nagyfontosságú ügyben idejekorán fel nem szólhat.

A kerületi lakosság s különösen a kerületi bizottság tagjai közt mozgalom támadt, előidézendő oly lépések foganatba vételét, melyeknél fogva a kerület közönségének közvéleménye a törvényjavaslat fenti intézkedé-

TÁRCZA.

Részletek Nagy-Becskerek történetéből.

(Folytatás.)

Ez erélyes intézkedés kissé lecsillapította a forrongást, de távol sem fojtotta el. Már június 9-ikén Becskerek lakóit ismét nagy reméletek hozta azon hír, hogy a bánási határörvidéki szerb katonák be akarnak a városba rohanni. A rémhír ugyan nem valósult, de ok a rettegésre azután is volt, miután a szerbek a szomszéd határon, Nagy-Becskerekétől 2 1/2 órányira, Perlasz mellett, táborba szálltak.

Cs. kir. katona akkor egyetlen egy sem volt Becskereken. Átalan csak gyenge és ügyünköz nem nagy hajlammal viseltető erő védelmezte itt lenn a rendet.

E csekély haderőből kapott végre június 23-ikán a szorongatott város külségelyt. A város nyugalmát ennélfogva csak egy hadseregnek folyton benszállása által vélték megőrizhetni, miért is azt összevonak különösen Becskereken, melyre nézve hírelt, hogy a szerbek, kik mint minden ó-hítű nép, fontos teendőiket egyházi ünnepélyekkel, szertartásokkal szokta kapcsolatba hozni: a közleledő görög egyházi pünkösdi hétfőjére határozták annak megrohanását.

Egy huszár ezredes, ki legtöbb bizalmat ébresztett maga iránt, mivel buzgó hazafiságán felül még személyes érdek, a Becskerek táján fekvő terjedelmes birtokainak megvédése is ösztönözte a polgárháború gyors és szerencsés bevégzésére. — Kiss Ernő választott ki e célra s állítottatott a mintegy 2500 emberből s egy hatfontos ágyu-ütegből álló alvidéki mozgó sereg élére.

Kiss Ernő s csapatának megérkezéssel legott szabadon lélegzett fel Becskerek. Megérkeztek az öröm általános volt a nem szerb ajkuknál, bár érezték, hogy még mindig nincsenek veszélyen túl. Mig ugyanis e sereg a főhadí kormányzók utasítása szerint Becskereken védelmi állást foglaltak, azaltal a lázadók, velők szemközti, háborítatlanul erősítették táborukat s készültek egy fiatal s tehetséges vezér alatt mindenkép a háborúra. Juliusban, midőn Rajacsics patriarcha Inns-

bruckból hazatért, a perlaszi tábor már annyira megnövekedett, hogy fővezére Stratimirovich elég erősnek érzé magát a magyarok becskereki táborának megtámadására. Ez július 15-ikén történt, ugyanazon napon, midőn Rajacsics Pancsovára érkezett s midőn Becskerek körül a felkelők több ponton majdnem egyszerre intéztek támadást a széthelyezett magyar haderő ellen. A becskereki tábor előőrsei Écskán, a Bega-folyam hídjánál voltak felállítva, mely pont kulcsul szolgált Becskerek s a kikindai kerület felé. Ezt támadta meg tehát a szerb vezér, hogy, mint mondta, a magyar őrvonalat itt áttörvén, Becskereket megvegye s a kikindai testvéreknek kezét nyújtson. Stratimirovich mintegy 8000 emberrel s 22 ágyuval indult ki a perlaszi táborból a győzelem annál nagyobb reményével, mivel a magyar táborban létező rendes katonaság nagy része e napokban másfelé működék s Becskerek védelme jobbra csak a békéisi s pécskai nemzetőrségre volt bízva. Ez okból a tábor vezére Kiss csak 5 század gyalogsággal, két század lovassággal és 4 ágyuval sietett a nagy fontosságú helyzet védelmére. Hogy e csekély haderő az annyiszorta számozott ellenségnek mégis sikeresen ellentáthatott, azt nemcsak feltartóztatta, hanem hat órai harc után visszafordulásra is kényszerítette, leginkább a kedvező helyzetnek, a magyar tüzeket tulnyomó felsőbbbségének s Kiss ezredes minden veszélyel daczoló, rettenthellen bátorságának, mely kisdad csapatja erkölcsi erejét hatalmasan fokozta, lehetett köszönni.

A hat órai harcban a magyarok közül mindössze kevés áldozat hullott el, de daczára ennek s a kivított sikernek, Kiss Ernő sajnosan tapasztalta, mennyire nőtt az ellenség ereje! Nagy aggodalomba merülve a vidék és haza sorsa felett, érkezett vissza bajnok katonáival délután 3 órakor Becskerekre. Az ellenség erejét tapasztalván, legott haderejének szaporítását sürgeté Vukovics királyi biztossal, de egyszersmind híre terjedt, hogy ő a várost még az nap el fogná hagyni. E híre a lakosság magyar és német része annyira összerendezte, hogy közülök sokan még az nap elhagyták a várost s Temesvár felé menekültek.

Kiss mindazonáltal nem mozdult. Megváltóztatta tervét, Becskereken maradt. Ugy látszik mégis csak Becskerek volt a vidék legfontosabb posztója! Több, részint új honvéd, részint régi zsoldos zászlóalj indítottak az

alvidékre, melyekkel a becskereki tábor folyton növekedett. Ennek július vége óta, az ott összegyűlt hadosztályokon kívül, a magyar ügy mellett oly nemesen buzgó lengyel Vorniczki herczeg által szervezett vadászcsapat és a 10-ik honvédszázaló is állandó alkrészei lőnek. A 4000 főre menő békési s a két zászlóaljra szakadt bihari nemzetőrség pedig igen ügyes tüzeiket küldött a maga kebeléből. Maga a hadügyér is járt Becskereken, az itteni seregszervezetet szemlébe veendő, csak hogy ez majdnem a város veszedelmébe került.

A becskereki tábor, augusztus havában ezentul csak kisebb, de majdnem naponként megújuló csatározásokkal volt elfoglalva melyeknek bár részünkről általában kedvezőleg folytak, nem lőn semmi nevezeteseb eredménye.

Annál élénkebbek lettek ismét a szeptemberi események. Kiss ezredes, ki még egyre N.-Becskerekénél állt a szerbekkel szemközti, elhatározta, anélkül, hogy Bechtold parancsával törődék, támadólag lépni fel. Szeptember 2-án öt zászlóaljjal, többnyire nemzetőrökkel, hat század lovassággal és 16 ágyuval, összesen mintegy 5000 emberrel támadást intézett az elszáncolt és erős őrséggel ellátott Perlasz ellen. Szerencse és ügyesség győzelemre vezették. Rohammal bevették az ellenséges posztót; kényszerítette a szerbeket Titelbe visszavonulni, s azután leromboltatta azon erődítéseket, melyek nagyon is alkalmasak voltak őt sakkban tartani s Becskereket végveszélyel fenyegettek.

Még ugyanazon nap este 6 óra körül visszajött Becskerekre, magával hozva az aratott győzelmek jeleit és gazdag hadi zsákmányt. A többi között elfoglalt 12 kisebb-nagyobb kaliberű ágyut, 20 mázsa puskaport és 60,000 töltényt, melyek szakértők ítélete szerint a bécsi hadszertárból származtak. A fényes győzelem N.-Becskereknek egy időre ismét biztosságot szerzett, de örök hírt is a diadalmas becskereki tabornak s vezérének.

A szerbek kísérletei, hogy az elvesztett Perlaszt újra elfoglalhassák, szeptember 10. és 11-ikén új útközlekre vezettek, de a szerbekre nézve most sem nagyobb szerencsét. A magyarok, az ifjú katonák is, bátraknak és ügyeseknek bizonyíták magukat, újra visszaszorították az ellenséget, elszedve ágyuik egy részét.

Szeptember 15-ikén, Aradcz és Ellemér köré gyűlve, még egyszer kísérelék meg a szerencsét. Tervök volt egyszerre két oldalról Becskerekre rontani, de e tervök azoképp meghiusult.

Most egy ideig felhagytak a támadással, de a vallott kudarcok által el nem bántortalanítva egyenlő buzgalommal folytatták, titkon a a camarilla által is gyámoltatva, készülődéseiket. Többi közt megerősítették a tomaszóváci hídfőt a Temes folyónál s a Pancsováról N.-Becskerekre vivő nagy országúton. November elején táboruk már 17,000 főre s 80 ágyura rugott, minek híre Becskereken újabb aggodalmakat keltett.

Kiss egyébiránt az ellenséges készülődések szerint alkalmazkodott. Főhadí szállását most annál kevésbé mozdította el Becskerekéről, sőt inkább is állítá fel a Vetter-és Damjanich-féle hadosztályokra, a Nagy Sándor-és Mária-és-féle hadosztályokra felosztott haderejének egy tekintélyes részét. A bánati vonal jobb szárnyát képező Vetter-osztály 6 zászlóaljjal, 9 század lovassággal és 30 ágyuval állott a város alatt.

Imponált ez az ellenségnek, úgy hogy még most sem merészelt támadólag fellépni. E helyett Vetter, ki a november végén Pestre távozott Kiss helyettesítette a hadtest vezetésében, több oknál fogva indítatva érezte magát az offenzívára. Elhatározta általános támadást intézni a szerbek ellen, hogy visszaszorítsa őket Pancsovára s ott agyonvissza. November 30-ikán kellett volna a hadmiveletnek megkezdődni; mig a szélső balszárny Fehértemplomtól az ördöghidja, a centrum Verscezről Alibunár, azaltal a jobb szárnyon a főhadosztályok N.-Becskerekéről Tomaszóvác ellen kellett volna egyszerre előnyomulnia. Azonban — noha a balszárny és centrum sikeresen előnyomult — a főhadadás a sűrű köd miatt létre nem jöhetett.

A becskereki tabornak e megkísérelt támadása most annál inkább serkentette a szerbeket a tomaszóváci sáncok megerősítésére. November 30-ika után csakugyan újabb jelentékeny felszerelést nyertek azok. Behelyeztek 3000 határőrt, 500 törökországi szerbet és 15 ágyut Knicsanin alatt. A hídfő a Temes jobb partján fogás mű volt, rendszeren fedett uttal s mellvéddel a hid közvetlen oldalára. (Vége következik.)

sével s nyerjen. Szá kérelme alkaptán sági tagy folyó év rületi Cu ben az kiindulva a lehet rendkívü vány fog kerületbe vábbi fog gyónána sági igaz és az r részéről. De közgyüle addig p láthatólag kerül, sz részt va ilyen ala általános Nag egy tar Eze hogy az szelencz ez alatt nem fog ségben a nekünk továbbá soha sem dogulhat évbén a mellett b és pedig melyet n azoknak Kossuth tember mint nem a közösi s ezt az ügy véle sem hagy akkor t adósságn nyomta, „scrift“ járulási kölügyek mikor Be a mi rov rendezetl azután — is — sz és később getlenség által a b vást tartó meg nem solut hat pénzügyi és így per- és lenni aka melyeket tunk, hol nebbi mo szervezés azaz, az önkényt „parva se induló, t alkalmával mégis cze ne higye osztrákfel egyébirán mint „cot tedőndek, keresni k építésit ma s így azt hogy ez z gazdaság vosolhatat közös és tapasztalas tázze tan ügy, hog fajna és i Mindi Deák Fere az 1867- mányokat melyek s ügyeket, már Kossu karolta fo kotta, és ber haváb tokát élve a „beati v fatális die gáltatván, betelt, an visszaszer valaha ors kában lévő borította a álmat alus sodván reá az 1867-ik

sével szemben illetékes módon kifejezést nyerjen.

Számos kerületi bizottsági tagnak eladott kérelme folytán úgyre Trifunac Mladen ker. alkaptány úr ezen ügyben a kerületi bizottsági tagokat egy értekezletre meghívta, amely folyó évi május 18-án Nagy-Kikindán a kerületi Curia nagy termében 50 kerületi bizottsági tag részvétele mellett megtartott, melyben az ezen röpiratban kifejtett nézetekből kiindulva egyhangulag elhatározott, miszerint a lehető legrövidebb idő alatt összehívandó rendkívüli kerületi közgyűlés elé azon indítvány fog terjesztetni: hogy a nagy-kikindai kerületnek mint önálló törvényhatóságnak további fenntartása — s esetleg a kerület vagyona kezelésé végett szervezendő gazdasági igazgatóság felállítását a kormányhoz és az országgyűléshez a kerület közönsége részéről felirat intézessék.

De mivel az időközben összehívott rendes közgyűlés f. évi június 1-én lesz megtartandó, addig pedig a területrendezési javaslat előre láthatólag a képviselőházban tárgyalás alá kerül, szükségesnek tartottam az értekezletben részt vett kerületi bizottsági tagok biztatására ilyen alakban kifejezést adni az értekezlet által általános helyesléssel fogadott nézeteknek.

Nagy-Kikindán, 1876. évi május 24-én.

Deák Ferenczről

egy tanuló- és 1848-49. évi képviselőtársa. (Erdélyi közlemény.)

(Folytatás.)

Ezen cikk elején fenn azt mondtam, hogy az itt szóban forgó építész mint Pandora szelekcziója hazánk sorsa felett örökre döntött, ez alatt azt értem, hogy soha többé ilyen alkalom nem fog nyílni, hogy mi az osztrák szövetségben azon önállóságot elérhessük, melytől nekünk az 1848-dik évi törvények jelöltek ki, továbbá értem azt, hogy mi e szövetségben soha sem fogunk úgy boldogulni, mint boldogulhattunk volna akkor, ha mi 1849-dik évben a katonai szervezés békés fogantatása mellett bel- és közönségre is szervezkedünk és pedig ez utóbbiakra nézve azon alapon melyet már az 1848. évi törvények azzal, hogy azoknak kifejezést adtak, azután pedig éppen Kossuth azon alkalommal midőn 1848. évi szeptember 15-én, a bécsi birodalmi gyűléshez mint nemzet nemzethez országos küldöttséget a közönségek elintézésé végett indítványozta s ezt az országgyűlés elfogadva jellettek. Én úgy vélem miszerint ezek felett semmi kétséget sem hagyunk hátra ez időszertini viszonyok: akkor t. i. még csak fele sem volt meg azon közös adósságnak, mely 1867. évben a birodalmat nyomta, sőt mi tőlünk a fenn említett „Staats-schrift“ szerint nem is kívántott több hozzá járulási quota évenkénti tízmillió forintnál; a külügyek viselését is csak a mi bukásunk után, mikor Bécsben azt gondolták, hogy még most a mi rovasunkra in Saus és Braus lehet költeni rendezték be a mai költséggel, melyet azután — de meg kell vallanunk, hogy még ma is — szintelen fokoz az akkori orosz barátság és későbbi meghonlás tehát szinte a mi függetlenségi harcunkból keletkezett közös nyomor által a birodalomra nehezdedő dillemből folyó vást tartó menedék keresés; továbbá akkor mi meg nem ismerkedtünk volna az osztrák abszolút hatalmu fosztogató s mégis nyomorult pénzügyi kezeléssel, — a világon legdrágább és az igazságszolgáltatást demoralizáló polgári per- és ügyvitellel, — a mindenben minden lenni akaró, s épen ezért rossz közigazgatással, melyeket mi az abszolutizmus korából örököltünk, holott, ha mi ezen abszolutizmust a fenntartott módon kikerüljünk, ezen hazai intézmények szervezését bizonyosan gyakorlatibb módon azaz, az 1848-ik évet megelőző szervezéstől önkényt folyó viszonyainkhoz illő, és így a „parva sapientia regitur mundus“ elvéből kiindulva, természetes tehát népünk géniuszához alkalmaztatott, s — ami ezzel jár — ocsó és mégis célszerű módon szerveztük volna, (mert ne higye senki, hogy a kulturáliság ama osztrákféle intézményektől feltételezték, melyek egyébiránt egy állandó állami szövetségben mint „conditio sine qua non“ önmaguktól érteődnek, ha nálunk azok szerződést mégis keresni kell); de végre 1849-ben a vasút-építési mánia sem divott úgy, mint 1867-ik óta, s így abba mi sem merültünk volna be úgy, hogy ez — mint épen ma tapasztaljuk — nemzetgazdasági kalamitásokat érzékenyen és orvosolhatatlanul nevelje, vagyis, hogy mindezen közös és országos ügyeink rendezését saját tapasztalásunk és tanulmányozásunk után intézte tanultunk volna okolni és gazdálkodni úgy, hogy ma emiatt fejtünk bizonyára nem fájna és nem állanánk az örvény szelén.

Mind ezt ajánlom azok figyelmébe, akik Deák Ferenczet szeretik vádolni azzal, hogy ő az 1867-iki kiegyezéssel az 1848-ik évi vívmányokat eljuttatta; fontolják meg e tényeket, melyek szerint bizonyos, hogy a közös ügyeket, melyek nem Deák Ferencz, hanem már Kossuth, és pedig még akkor fedezte és karolta fel, mikor az 1848. évi törvényeket alkotta, és mikor még ugyanezen év szeptember havában hazánk e törvények tetleges birtokát élvezte, valamint tény az is, hogy hazánk a „beati possidentes“ előnyéből még Kossuth falális dictatúrája alatt már 1849-ben kiforgattatván, Deák visszaszerzője csak annak lehetett, ami birtokból az alkotmányból visszaszerzhető volt, és ez mégis több mint valaha országunk birt; ellenben a haza birtokában lévő 1848-ik évi függetlenségre Kossuth borította azon szemfedeleket, melyek alatt az örök álmat alussza és így az ő fősajója által súlyosodván reánk az abszolutizmus is, mindaz ami az 1867-ik évi kiegyezésben és ennek követ-

kezében a mi jogainkra és jölétünkre nézve hátrányos, szinte Kossuth fonák politikájára vezendő vissza; mihez képest tehát, midőn a 117 hegypartiak epigonaként mutakozó 48-ok közül azok, akik mint e „perditio tua exte Israel“ részesei voltak, mindezt úgy tudják, a mint itt leírva van, Deák Ferenczben mintha vizüket ő zavarta volna meg, bűnbakot keresnek; csak önmagukat ámitják és hitegetnek másokat, mint hitegeti mindnyájukat épen Kossuth maga, midőn kormányzói szemöldökkel az 1848-ik évi függetlenségről és közönségi menteségről Deák Ferencztől kér számat, valóban „du sublima au ridicule il n'y a qu'un pas!“ (Folytatás következik.)

HETI SZEMLE.

Európai sajtó. A múlt hó 30-án végbement s a laicus közönség előtt teljesen váratlan, meglepő bospurusi nagyszűrű történelmi esemény óta Konstantinápoly képei most igen érthetően az európai sajtó érdekltségének központját. Az izgatott nyugtalanság egy nemével kapkodja el egyik lap a másik elől a keleti híreknél egymást érő újdonságait. A világlapok óriási apparatussal beszélnek meg Abdul Aziz politikai és fejedelmi életfolyamát, bukásának nagy diplomáciai ügyességgel véghezvitt pházisait, V. Murad szultán emberi jellemét s hivatását, Törökország jelentékeny missióját jövőre s azon eshetőségeket, melyek az arany szarun történt trónváltozás következtében a világesemények színpadjára talán már a legközelebbi hetekben lépni fognak. — Vajjon a Konstantinápolyban végbement trónváltozás előidézésében volt-e része valamely európai hatalomnak s talán épen Angliának, erre nézve most még bizonyosat állítani nem lehet. De tény az, hogy a trónváltozás a kellő időben következett be s nagy mérvben elősegítette az angol politika felszínre jutását, mely mindenkor ellenzé a külbeavatkozást Törökország belügyeibe. Érdekesülő kombinációba bocsátkozott továbbá a sajtó a keleti insurgált tartományok ezentúli teendői felett s tárgyalta az éjszaki nagyhatalmak, főleg pedig Anglia magatartásának kérdését a konstantinápolyi eseményekkel s a föllázadt tartományok ezentúli magatartásával szemben. Mindinkább figyelmet gerjeszt az angol parlament omnibus hangulata s a lázas izgatottság a regenerált Spanyolországban.

Itthon. Andrassy gróf külügyérünk állását a konstantinápolyi trónváltozás folytán általános megzúldultnak állítják. A gróf dacára a nagymérvű munkálkodásnak, melyet a keleti politikai bonyodalom igényelnek, igen élénk, kitarító s fáradhatlan buzgólkodó részt vesz a budapesti delegáció tárgyalásainál. Országgyűlésünk a P. Corr. felhívatalos jelentése szerint június közepéig marad még együtt, s akkor három hónapra elnapolhatik. Az utóbbi üléseken pár lényegtelen törvényjavaslat elintézésé után a megyék kikerekítésére vonatkozó nagyfontosságú törvényjavaslat, mely az ülésszak alatt valószínűleg az utolsó, került tárgyalás alá. — Az uzsoráról szóló törvényjavaslat hár szerint már elkészült az igazságügyminiszteriumban. A 12 százalékos veszi föl kamat-maximumnak, s kimondja, hogy bármily kamatot kötött is ki a hitelező, az állam több, mint 12 százaléknak behajtásához segédkeztet nem nyújt.

Törökország. Abdul Aziz szultán, kinek nyomorult jelleme olyannyira siettette a török birodalom ügyis rohamos hanyatlását május 30-án letaszították a méltatlan elfoglalt trónról; a fiatal Mehemed Murad effendi, Abdul Medsid fia, szultánna proclamáltatván, alkalmat nyert jóvátenni a mit elődje vétett, s megmenteni a török birodalmat, ha egyéni erő annak megmentésére képes. V. Murad szultán 1840-ben született s Vambéry állítása szerint némi műveltséggel bir, lelkeletére nézve pedig hasonlít szelid atyjához Abdul Medsidhoz. Mohamedánok és keresztények egyaránt örvendnek trónralépésének, mely Konstantinápoly illuminatóriájára adott alkalmat s három napon át meg fog ünnepelni. Azt a hírt, hogy Abdul Azizt megölték, nem erősítették meg. Tény azonban, hogy e hír a legilletékesebb körökben el volt terjedve, s hogy a nagykövetek kormányainak meg is táviratozták azt. Május 29-én estefelé összegyűltek a török állam főtisztviselői a seik ul izammal élőkön s ez utóbbi által tudtára adták Abdul Azisnak, hogy a nép elégtelenséggel folytatott trónjától megfosztatik. Erre a bukkott szultán és anyját a Top-Kopu patotába vitték, melyet a legszorosabb őrizet alatt tartanak. — A főtisztviselő 30-án reggel újra egybegyűltek, s az ulemák jelenlétében Mehemed Murad effendinek kijelentették, hogy a nép óhajára el kell foglalnia a trónt. Murad erre késznek nyilatkozott, nagy kísérettel a közel mecsete ment, majd a palotában a hódotlatokat fogadta. A katonaság és a keresztény patriarchatusok szintén meghódoltak. — A nyugalmat eddig mi sem zavarta meg. — Nagyon valószínűnek tartjuk a „Pol. Corr.“ konstantinápolyi levelezőjének azon állítását, hogy Abdul Aziz, trónvesztése nem nép-, nem is palota-, hanem miniszterforradalom eredménye. A szofták csak vak-eszközök voltak Midhat pesa és az ifutörök párt kezében. A tárczanélküli miniszterek: Midhat, Khalil és Dervis pasák, valamint Huszein Avni rendkívül ügyes cselszövőknek mutatkoztak; az ő művök volt minden. Hogy a szofták csak lármáztak, s a trónváltozást — legalább oly hamar — nem akarták előidézni, kitűnik abból, hogy még május 23-án hála-feliratot készítettek a szultán számára, s azt rákövetkező pénteken át akarták adni, de a miniszterek megelőzték őket. Ugy látszik, hogy a minisztereket a szultán fukarsága indította

cselekvésre. Május 23-án minisztertanács volt Abdul Aziz elnöklete alatt s a szultán 4 millió lirát ajánlott fel állami célokra, a miniszterek azonban tíz milliót követeltek. Most meg levén bukkatva Abdul Aziz, kincseit lefoglalták (tudjuk, hogy pinczéiben husz millió font volt aranyban), őt magát tán Bagdadba internálják, ha előbb „ki nem mulik.“

Szerbia. A zágrábi „Obzor“ belgrádi közleménye szerint a Risztics-kormány a Törökország elleni háborút elhatározta. Az erre vonatkozó készülétek és tervezetek immár befejezésükhöz közelednek. A mi az ügynek pénzügyi oldalát illeti, az a következőkép áll: Az önkéntes kölcsön kétszáz ezer darab aranyra rug, ez összeg azonban elégtelennek találtatván, kiirattott a kényszerkölcsön. Belgrád városa lakosságára 70,000 denár (franc) rendkívüli adó rovatott. A kényszerkölcsönből 12 millió denárt remélnék, vagyis 4,800,000 fra számítanak, mely összeghez az önkéntes kölcsönt számítván, az eddig előirányzott összeg hat millió forintra rug. A hadviselést illetően a hadi terv a következőkép állapítottat meg: Alimpcis Ránko, ki Cetinijében járt, s a hadviselés minden pontjára nézve a montenegrói udvarral az egységet sikeresen megkötölte, a fővezérség kérdésére vonatkozólag is, — a drinávi divízió parancsnokává nevezetett ki tábornoki ranggal. Sabazon önkéntes legio alakult az ismeretes Hubmayer vezérlete alatt. Negotinban hasonló legio alakult Petrovics vezetésével. Mindkét csapat pár nap mulva átéli a szerb határt. A nálunk is jól ismert Sztratirovics György extábornok a nem bennszülött önkéntesek fölött fog parancsnokoskodni. A rendes s a nemzeti hadsereg fölötti parancsnokságot maga a fejedelem vállalta magára. Zach tábornokkal és első hadsegédével, Csernyájev volt orosz tábornokkal, Ránkóval, Nikolics Tihonil hadgyőrrrel, Lespaninnal és másokkal. — A kisebb csapatok már mind a a határszélén vannak elhelyezve. A török-szerb határ el van zárva. Egész Szerbia lázas izgatottságban van, s példátlan tevékenységet fejt ki. Kragujevácon és Csupriában szakadatlanul foly a készülődés. A lovak beszerzések. A határszélén 144 ágyu van már felállítva. — Az állományokban éjjel-nappal foly a munka. A nyomtatványok készülnek ott az utasításokkal a hadviseléshez s a betegek ápolására. A sebesültek ápolására már megalakult a női albizottság; a fejedelmi ház rokonával, miniszterek nejeivel s általában a legelőkelőbb világgal. Az ápolásról orvosi előadások tartatnak hetenkint kétszer. — Plamenatz montenegrói hadügyminiszter nyilatkozata szerint Szerbia, Montenegro és Románia közl a szövetség ténynyé vált.

A felkelés színhelyéről. A bolgár felkelés terjed. Az insurgensek ostrom alá vették Slivnot s Avrat Alannál megverték a törököket. Varna közelében a fekete tenger partján Burgas mellett, tehát csak hat órányira Konstantinápolytól, 600 ember kitűzte a lázadás zászlaját. — Keletről érkezett egybehangzó távirati jelentések szerint 300 bolgár és szerb fölkelő hűnös merényletet követelt el a Duna-gözhajózási társulat „Radetzky“ nevű személyszállító gőzösén. Ruszcsuknál ugyanis egy csapat fegyvertelen férfi szállott a hajóra s jegyeiket váltott Dahora állomásig a bolgár partron. A fedélzeten egyszerre fegyvereiket előszedték, s a dunagözhajózási társaság kapitányát körülveve halálfenygetések közt arra bírták, hogy egy, előre megjelölt ponton megáljon s őket partra szállítsa. Ez megis történt. Az Oláhországból jövő felkelők ama ponton egy kis török őrszemet találtak s azt lekaszabolták. A hajóskapitány nem várva be a további eseményeket, s felkelők podgyászával együtt folytatta útját s a legközelebbi állomásról távirati feljelentést tón a közös kormányynak. — Az insurgált összes tartományokban nagy elkeseredettséggel folytatják a csatározásokat. A közvélemény eddigelé az, hogy a fölkelők mindaddig nem fogják letenni fegyvereiket, míg önálló szerb államiságuk el nem ismertetik. (Majd meglátjuk!) — Athenből épen most érkezett hírek szerint elhatározta Komunduros, hogy Szerbiával kezdet fog a törökök ellen, de csak akkor, ha Szerbia megkezdte már a háborút. Tudjuk, hogy a görögök nem igen rokonszenveznek a szlávokkal, s ha mégis szövetekeznek a szerbekkel, ez csupán azért történik, hogy a szerbek ne jussanak az egész préda birtokába. Mindenesetre be fogja várni Komunduros, hogy a siker alapos kilitásával engagirozhassa magát. — Egy merész terv oda irányul, hogy a Konstantinápolyban oly számos görögök fellázadjanak. Epirusban mozogni kezd a görög lakosság. Larissa közelében agyonverték a czaptieket és három falut leégették.

Anglia. Angolország 22 hajót 147 ágyuval küldött a földközi tengerre. Gibraltár és Malta várai megerősítettek és éllelmi szerekkel látattak el. A londoni közönség nyugtalan figyelemmel kíséri a kormány készülődését. A legmagasabb angol körökben hír szerint komolyan latolják egy háború eshetőségét. Disraeli homályos sokatmondó nyilatkozatokat idéznek, mint: „Önálló cselekvésünk s nemsokára egész Európát bálumátra fogjuk indítani,“ vagy „Tudom, mit akarok, s Anglia képes azt megenni, a mit tenni kell.“ Mondják továbbá, hogy Disraeli nagyon nehezelt, mert az angol kormány ki volt zárva a berlini értekezletekből, s egy diplomatának ennek folytán azt mondta volna: „Önök oly módon bálnak veletünk, mint a montenegróikkal!“ Ezek a hasonlók alapján élénk képzeletű egyének azt hiszik, hogy kész már az angol-orosz háború. Mi a Disraelinek tulajdonított pikantiára nem feltehetünk nagy súlyt, mert azok hiteltelenség nem áll minden kételesen fölül. Derby külügyérnek Granville interpellációjára adott

válasza néhány bevezető szó elhagyásával szó szerint így hangzik: „A berlini értekezlet azzal végződött, hogy Oroszország, Ausztria és Németország kormányai megegyeztek bizonyos javaslatokat tenni a portának a most zavargó tartományok pacificációjá czéljából. E javaslatok azután, melyekre nézve a három hatalom megegyezett, a hozzájárulás iránti kérelemmel Francia-, Angol- és Olaszország kormányai elé terjesztettek. A francia és olasz kormányok rögtöni beleegyezésüket adták. Ö felsége kormányja, a javaslatok gondos megvizsgálása után, nem találta magát képesnek ugyanigy tenni. Mondhatom, hogy sajnálattal jutottunk ez elhatározásra, s hogy arra semmikép sem volt befolyással egy oly motívum, melyet ránk fogtak, az a tény t. i. hogy véleményünket nem kérték, midőn készítettek az okiratot, melyhez aztán beleegyezésünket kérték. Ha valószínűnek gondoltuk volna, hogy a javasolt terv eléri czélját, az a körülmény, melyre az imént céloztam, nem bírt volna súlylyal ránk nézve. Tartok tőle, hogy visszatartásunk okairól nem adhatok további felvilágosításokat, hacsak magokat a javaslatokat nem teszem a ház asztalára, s nem vagyok azon helyzetben, hogy ezt tegyem. A javaslatokat, azt hiszem, forma szerint nem köztölték még a török kormányval; sőt lehetséges, (habár egyáltalában nem mondom, hogy úgy lesz), hogy azok módosítani fognak, mielőtt közzöltetnek, s így állván a dolog, nem igazolhatnám, ha a javaslatokat közzélenném azon hatalmak beleegyezése nélkül, melyektől erednek.“ — Az angol kabinet a „Times“ párisi távirata szerint közölte a londoni nagykövettekkel az északi hatalmak emlékiratára való válaszáat. E válasz először néhány részletekérde ellen emel kifogást, azután átmege az emlékirat legfontosabb pontjára, melyhez az angol kabinet hozzá nem járulhat, s e pont az, hogy a hatalmak, ha a két hónapi fegyverszünet alatt baráti intervenciójuk nem vezet eredményre, egyesülten gondoskodni fognak hathatósabb eszközökről. E pontban az angol kabinet nézete szerint befoglaltatik a fegyveres intervenció elve s Törökország szabadsága és függetlenségének veszélyeztetése, mihez Anglia hozzá nem járulhat, habár ki van mondva az emlékiratban, hogy minden elhatározás csak a hat nagyhatalom által közösen hozható. — Anglia visszatartó válasza igen categoricus.

HIRHARANG.

* **Elutazás.** Megyénk szeretett főispánja Hertelendy József ő Meltósága a tegnapi vonattal a fővárosba utazott, hogy ott a főrendiház ülésén résztvegyen.

* **Köszönet nyilvanítás.** A nagy-kikindai első takarékpénztár által az árviz károsultak javára gyűjtés eszközöltetvén, annak eredménye 225 ft. o. é. hozzájuttatott, s minthogy ezen összeg nem a torontáli, hanem általjában az országos árvizkárosultak részére lett gyűjtve, ennélfogva általam 1092 szám alatt kelt jelentéssel a nm. belügyminiszteriumhoz fel lett terjesztve; midőn ezt köztudomásra hoznám, el nem mulasztatom, hogy a gyűjtést eszközölt takarékpénztári igazgató Wolsinger Isidor urnak, valamint a nemesleltű adakozóknak is, kiknek nevei a „Gr.-Kikindaer Zeitung“-ban annak idején közölve lettek, az árvizkárosultak nevében forró köszönetet mondani. — Nagy-Becskereken, 1876. június 4-én. — Hertelendy József, főispán, kormánybiztos.

* **Szomorú, de igaz.** A mult mult heti számunkban is szomorodott szívetl constalantunk, ma fájdalom a tények megerősítik állításunkat. Ugyanis azt irtuk, hogy a buzavetéseket „a fagy a felinél többnek irtott.“ Fajdalom a kár ennél is sokkal több. Elég, ha ezen állításunkat azzal indokoljuk, hogy az eleméri határban a buzát a földmivelők takarmánynak kaszálják. Ehhez bővebb magyarázat nem kívántatik, a nép kétségbe van esve, kenyere nincs, s a mint a tények mutatják, nem is lesz! Az egésznek a koronája pedig az, hogy nálunk az adóért szelvényben exequálnak, elvisznek mindent, csak a nyomort hagyják itt. (Valljon mit fognak tenni az elkobzott tárgyakkal? mert, hogy azt árverésen érvényesíteni lehessen, azt a lehetlenségek közé sorozzuk. Szerk.)

* **A réti földeken** a víz néhány nap óta ismét megszorodott annyira, hogy a vidék most is egy nagy tengerszínével bir.

* **Mozgalom.** A határvideken néhány nap óta élénk a közlekedés Pancsova és Belgrád között. Az emberek jönnek mennek, természetesen igen óvatossal. A hatóságok a legszigorúbb rendszabályokkal vannak ellátva az átkeléseknél, különösen felügyelnek a Szerbiából hozzánk ájtott egyénekre.

* **Közgyűlés.** A helybeli fűzőlő-egylet a mult héten rendkívüli közgyűlést tartott. — Tárgy: az alapszabályok átalakítása volt.

* **Szerény kérdés.** Mi lesz a begai kis gözhajóval? Azt tudjuk és látuk is, hogy Temesvártól áll, de mi az oka, hogy nem mutatja magát városunkban. (Felkérjük a „Temesi Lapok“ t. collegánkat, hogy tudja meg valahogy a tételesség okát. Szerk.)

* **Érdekes megnyitó beszéd.** Ormos Zsigmond, a történelmi és régészeti társulat fardhatlan derék elnöke, igen érdekes megnyitó beszéddel köszöntött be a mult heti társulat közgyűlésén, melyet a tagok nagy tetszés közt hallgatták. E jeles beszédet a „Temesi Lapok“ tárczája közli.

* **Metianu János** aradi gör. kel. román püspök, Sierbanu Vincze b.-komlói ker. főesperes kíséretében a napokban látogata meg egyház-megyéjéhez tartozó Torák, Jankahid, Szárca és Écska községeket, s mindenütt a legnagyobb ünnepélyességgel fogadtattott.

6122. sz. 1876. **Árlejtési hirdetmény.** (82-2.2)

Torontálmege részéről közhírre tételik, hogy a megye számára f. 1876. évre szükségelt tűzifa u. m. 112 öl gertyán- vagy cserfa átengedése tekintetében f. é. **junius 12-én** reggeli 10 órakor a megye székház vagy termében nyilvános árlejtés fog tartatni, melyre a vállalkozni kívánók 10% bánatpénzzel ellátva az árlejtés megkezdése előtt az alispáni hivatalnál nyugtandók be, s az árlejtés befejeztével nyitnak ki, később benyújtott ilyen ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni. Az árlejtési feltételek a szokott hivatalos órákban a megyei számvevői hivatalnál betekintheők.

Kelt N.-Beckereken, 1876. évi május 24-én.

Torontálmege alispáni hivatala.

1870. sz. csőd 1876. **Csődhirdetmény.** (75-3.2)

A nagy-beckereki kir. törvényszék mint csődbíróság részéről közhírre tételik, hogy Singer Mór módosi lakos ellen saját kérelmére a csődület elrendeltetvén, ideiglenes tömeggondnokul és perügyelőül Dimitrievits János módosi ügyvéd kinevezetett; a csődhitelhez választmány és tömeggondnok választására határidőül 1876. évi **junius 27-ik** napjának délelőtti 10 órája a törvényszéknek kitűztetik, felhivatlak a hitelezők, hogy a csődöt meg elleni követeléseiket 1876. évi **junius 26-ik** napjáig bezárólag jelentsék be, mivel a később beadott keresetek el nem fogadlatnak.

Kelt a nagy-beckereki e. f. kir. törvényszéknek 1876. évi márczius 28-án tartott üléséből.

Várad Mihály, kir. tisz. elnök.

5848. sz. 1874. **Árverési hirdetmény.** (72-3.3)

A módosi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság részéről közhírre tételik, hogy a nagy-beckereki államügyészség kérelmére Bugarszky Isza szerb-bóka lakosnak Szerb-Bóka 268. sz. tjkönyvében körülirt 277. ossz. sz. a. ház és 800 □-ölni belsőségből álló, 80 ftra becstult birtokára nézve bírói árverés elrendeltetett, ennek a helyszínén, Szerb-Bóka községhezatalandó leendő eszközésére az első árverés határideje 1876. évi **junius 26-ik**, a második pedig **július 26-ik** napjára, mindig délelőtti 10 órára tüzetik ki oly megjegyzéssel, hogy a birtok csak a második árverésnél a becsáron alól el fog adatni.

Az árverezni kívánók, tartoznak a becsértéknek 10% bánatpénzzel letenni az ígért vételárt pedig 2 részletben és pedig az árverésnél azonnal felerésztet, az árveréstől számítandó 3 hónap alatt a másik felerésztet 6% kamatokkal együtt lefizetni azzal, hogy a bánatpénz a 2-ik részletben lesz beszámítandó, a többi árverési feltételek minden nap a hivatalos órákban a telekkönyvi hivatalban, és az árverési határnapok alatt az árverező végrehajtónál megtekintheők.

Figyelemzetnek továbbá a többi nem a bíróság székhelyén lakó jelzálogos hitelezők, hogy a vételár felosztása alkalmával képviseltetésük végett helyben lakó megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását a hivatalnál jelentsék be; ellenkező esetben Mattanovich Károly ügyvéd mint hivatalból kinevezett gondnok által fognak képviseltetni, végre

Felhivatlak mindazok, kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt, vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetni vélnék, hogy igénykeresetüket a perrend 466. § értelmében e hirdetvény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, habár külön értesítést nem vettek is, ezen telekkönyvi hatóságnál nyujtsák be, különben azok az árverés folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár feleslegére fognak utasítottatni.

Az árverés foganatosításával Uhrmann Adolf kir. bír. végrehajtó jelentése bevéraása mellett megbízatik.

Kelt a módosi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóságánál, 1876. évi május 8-án.

4025. sz. 1876. **Árverési hirdetmény.** (77-3.2)

A nagy-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről ezennel közhírre tételik, hogy Kiss Lajos n.-beckereki lakos végrehajtató részére 390 ft. tőke és jár. kielégítése végett Raczkovics János mellencei lakos végrehajtást szenvedettől lefoglalt a mellencei község 1289. sz. tjkönyvében foglalt 3750 ftra felbecsült fél urb. telek fele — és fél tart. telek felére nézve a bírói árverés elrendeltetvén, ennek a mellencei községhezatalandó leendő eszközésére első határidőül 1876. évi **július 14-ik** napjának, mindenkor délelőtti 10 órája tüzetik ki azon kijelentéssel, hogy az első árverésnél a fennebb körülirt ingatlan javak csak a becsáron, vagy azon felül, a másodiknál azonban becsáron alul is eladatni fognak.

Az árverezni kívánók tartoznak bánatpénz gyanánt az ingatlan becsértékének 10%-át az árverező bíróságnál letenni, az ígért vételárt két részletben és pedig az első részletet a bánatpénz betudásával az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 14 nap alatt a második részletet 10% kamatokkal az árverés jogerőre emelkedésétől 3 hónap alatt lefizetni, a többi árverési feltételek minden nap a hivatalos órákban a telekkönyvi hivatalban, az árverési határnapokon azonban a kiküldött végrehajtónál megtekintheők.

Egyszersmind pedig azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen telekkönyvi hatóság székhelyén vagy annak közelében laknak, felszólíttatnak, hogy a vételár felosztása alkalmával képviseltetésük végett ezen hatóság székhelyén lakó megbízottat rendeljenek s annak nevét és lakását az eladásig jelentsék be, mert ellenkező esetben a részükre kinevezendő gondnok által fognak képviseltetni.

Végre a perrendtartás 433. és 466. §-hoz képest felhivatlak mindazok, a kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt, vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetni vélnék, hogy igénykeresetüket e hirdetvény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentvényeiket pedig az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. telekkönyvi hatóságnál nyujtsák be, különben azok az árverés folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár feleslegére fognak utasítottatni.

Jelen árverés foganatosításával Marianovich János, kir. bír. végrehajtó jelentését kötelessége mellett megbízatik.

Kelt a n.-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának, 1876. évi május 6-án tartott ülésében.

4005. sz. 1876. **Árverési hirdetmény.** (76-3.2)

A nagy-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről ezennel közhírre tételik, hogy Dr. Gyorgyevits Milos nagy-beckereki lakos végrehajtató részére 100 ft. és jár. kielégítése végett Jankov Józsa mint Jankov Danicza gyámja sz.-elleméri lakos végrehajtást szenvedettől lefoglalt és a torontálmegei árúpapéntárban ke-

Felélő szerkesztő: Balás Frigyes.

Főmunkatárs: Dr. Szentkláray Jenő.

Nyomatott a kiadó Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Beckereken.

zelt 200 frtnyi cselekvő követelésre továbbá sz.-elleméri község 44. sz. tjkönyvében 1138 ftra felbecsült 42. számú háznak és egész urb. telek negyedének felére nézve a bírói árverés elrendeltetvén ennek eszközése végett első határidőül 1876. évi **július 15-ik**, szükség esetében második határidőül **augusztus 16-ik** napjának, mindenkor délelőtti 10 órája a szerb-elleméri községhezatalandó tüzetik ki azon kijelentéssel, hogy az első árverésnél a fennebb körülirt ingatlan javak csak a becsáron vagy azon felül, a másodiknál azonban becsáron alul is eladatni fognak.

Az árverezni kívánók tartoznak bánatpénz gyanánt az ingatlan becsértékének 10%-át az árverező kiküldött-nél letenni, az ígért vételárt két részletben és pedig az első részletet azonnal a másik részletet a bánatpénz beszámításával és 10% kamatokkal az árverés napjától számítandó egy hónap alatt letenni, a többi árverési feltételek minden nap a hivatalos órákban a telekkönyvi hivatalban, az árverési határnapokon azonban a kiküldött végrehajtónál megtekintheők.

Egyszersmind pedig azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen telekkönyvi hatóság székhelyén vagy annak közelében laknak felszólíttatnak, hogy a vételár felosztása alkalmával képviseltetésük végett ezen hatóság székhelyén lakó megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentsék be, mert ellenkező esetben a részükre Kokits János ügyvéd személyében kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

Végre a perrendtartás 433. és 466. §-hoz képest felhivatlak mindazok, a kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt, vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetni vélnék, hogy igénykeresetüket a hirdetvény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentvényeiket pedig az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. telekkönyvi hatóságnál nyujtsák be, különben azok az árverés folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár feleslegére fognak utasítottatni.

Jelen árverés foganatosításával Marianovich János, kir. bír. végrehajtó jelentését kötelessége mellett megbízatik.

Kelt a n.-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának, 1876. évi május 20-án tartott ülésében.

4024. sz. 1876. **Árverési hirdetmény.** (78-3.2)

A nagy-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről ezennel közhírre tételik, hogy Kohn J. L. nagy-beckereki lakos végrehajtató részére 1334 ft. 54 kr. tőke és járulékal kielégítése végett Marinkov Athanaszia és Helena n.-beckereki lakos végrehajtást szenvedettől lefoglalt a n.-beckereki község 751. és 2282. sz. tjkönyvében 1260 ftra felbecsült 813. számú ház és szőlőre nézve a bírói árverés elrendeltetvén, ennek a kir. tisz. telekkönyvi hivatalban leendő eszközése első határidőül 1876. évi **július 13-ik**, szükség esetében második határidőül **augusztus 12-ik** napjának, mindenkor délelőtti 10 órája tüzetik ki azon kijelentéssel, hogy az első árverésnél a fennebb körülirt ingatlan javak csak a becsáron, vagy azon felül, a másodiknál azonban becsáron alul is eladatni fognak.

Az árverezni kívánók tartoznak bánatpénz gyanánt az ingatlan becsértékének 10%-át az árverező bíróságnál letenni, az ígért vételárt két részletben és pedig az első részletet a bánatpénz betudásával az árverés napjától számítandó két hónap alatt a második részletet 10% kamatokkal pedig egy hónap alatt a telekkönyvi hatósághoz letenni, a többi árverési feltételek minden nap a hivatalos órákban, a telekkönyvi hivatalban, az árverési határnapokon azonban a kiküldött végrehajtónál megtekintheők.

Egyszersmind pedig azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen telekkönyvi hatóság székhelyén vagy annak közelében laknak, felszólíttatnak, hogy a vételár felosztása alkalmával képviseltetésük végett ezen hatóság székhelyén lakó megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentsék be, mert ellenkező esetben a részükre kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

Végre a perrendtartás 433. és 466. §-hoz képest felhivatlak mindazok, a kik a lefoglalt javak iránt tulajdoni vagy más igényt, vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetni vélnék, hogy igénykeresetüket e hirdetvény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, elsőbbségi bejelentvényeiket pedig az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. telekkönyvi hatóságnál nyujtsák be, különben azok az árverés folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár feleslegére fognak utasítottatni.

Jelen árverés foganatosításával Marianovich János, kir. bír. végrehajtó jelentését kötelessége mellett megbízatik.

Kelt a n.-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának, 1876. évi május 3-án tartott ülésében.

228. sz. b. v. k. 1876. **II. árverési hirdetmény.** (85-3.1)

Ezennel közhírre tételik, miszerint a n.-beckereki kir. törvényszék telekkönyvi osztályának 1875. évi december 15-én 6516. sz. a. kelt végzésével mellencei község részére Monás Pera tulajdonán felvett mellencei 907. telekjegyzőkönyv számú ingatlanra nézve elrendelt első árverés sikert nem eredményezvén, a második árverés f. é. **junius 14-ik** napjára tüzett ki.

Kelt N.-Beckereken, 1876. évi május 16-án.

Marianovich János, kir. bír. végrehajtó.

1971. sz. **Pályázat.** (71-3.3)

Az alibunari szolgabírói járásban, halálozás által Szt.-Mihály községében megürült jegyzői állomás f. évi **junius 6-án** választás utján lesz betöltendő.

Ezen állomással összekötött járandóságok következők: készpénzbeli fizetés, ide érve az utazási atalánt is 400 ft. o. é.; természetbeni szabad lakás kert használatával; végrendeletek, szerződések, egyszerű folyamodványokért továbbá I-ső folyamodásu hatóságokhoz intézendő beadványokért 1 ft., II-od folyamodásu hatóságokhoz intézendő beadványokért 2 ft., III-ad fokú beadványokért a fellelő megállapodás szerint — továbbá kötvények, nyugták, és meghatalmazásokért egyenként 30 kr. és marhajárlatokért darabonként 5 krnyi díj fizetendő a fél által.

Hivatalos utazásoknál a fuvar díj nélkül — nemkülömben a szükséges irodai eszközök beszerzése és a hivatalos helyiségek fűtése a község által eszközözendők.

A pályázni óhajtok ezennel felhivatlak, hogy folyamodványukat az 1871. évi XVIII. t. cz. 74. §-a értelmében felszerelve, a melyben az eddigi foglalkozásuk, magaviseltetésük, és különösen a magyar, német és román nyelvtudás és olvasásbani tudása okmányilag kitüntetés legyen, a fent-kitézett választási napig alólirt szolgabíróshoz benyujtsák. Szolgabírói hivatal Alibunár, 1876. évi május havában.

Payer Hugó, szolgabíró.

745. sz. 1876. **Pályázat.** (70-3.3)

A billéti járáshoz tartozó Nagy-Jécsa községében egy községi orvosi állomás létesítése tárgyában 1873. évi január 25-én és 1874. évi febr. 6-án 2/1873. és 7/1874. sz. alatt hozott községi határozatok a tettes Torontálmege bizottsága által mult 1875. évi márczius 15-én s folytatva tartott rendes tavaszi közgyűlésében hozott 27/b. gy. sz. alatti határozatával helyben hagyatván, ezen orvosi állomás választás utján leendő betöltésére a pályázat ezennel nyitattik, és a választás eszközésére f. é. **junius 29-ik** napjának, délelőtti 9 órája tüzetik ki.

Ezen orvosi állomással következő járandóságok vannak egybekötve, és pedig:

1-ször. 600 ft. készpénzben évi fizetés azon kötelezettség mellett, hogy a megválasztandó községi orvos köteles leendő a községben lakni és lakoságnál a gyógykezelést következő díjak mellett ellátni és pedig: 2-szor. Minden földtulajdonosnál nappal 40 kr., éjjel pedig 50 kr. — 3-szor. Minden házaz szellemnél nappal 20 kr., éjjel pedig 30 kr. — 4-szer. Szegényeknek ingyen.

Felhivatlak tehát mindazon orvostudor urak, kik ezen állomásra pályázni szándékoznak, miszerint az 1871. évi XVIII. t. cz. 74-a értelmében felszerelt folyamodványukat legfeljebb a választást megelőző napig ezen szolgabíróshoz beadni el ne mulasztassák.

Billét, 1876. évi május 15-én.

Tabakovits János, szolgabíró.

456. sz. j. k. 1876. **Pályázat.** (83-3.1)

Mokrin községében üresedésbe jött jegyzői állomás választás utján leendő betöltésére a pályázat ezennel nyitattik, és a választás eszközésére f. é. **junius 24-ik** napjának délelőtti 9 órája tüzetik ki.

Ezen állomással a következő járandóságok vannak egybekötve és pedig: 1. o. é. 616 ft. készpénzben évfizetés; 2. 125 ft. készpénzben lakbér fejében.

Felhivatlak tehát mindazok kik ezen állomásra pályázni szándékoznak, miszerint az 1871. XVIII. t. cz. 74. §-a értelmében felszerelt folyamodványukat, legfeljebb a választást megelőző napig a mokri járáskapitányságnál beadni el ne mulasztassák.

Mokrin, 1876. évi május 14-én.

Izakovits, járáskapitány.

Árverési hirdetmény.

Az alólirt intézetnél a 440., 472., 944., 1026., 1249., 1281., 1289., 1309., 1392., 1446., 1464., 1479., 1511., 1534., 1535., 1559., 1561., 1564., 1568., 1577., 1578., 1582., 1587., 1592., 1613., 1637., 1712., 1756., 1774., 1788., 1806., 1816., 1828., 1829., 1837., 1840., 1874., 1883., 1893., 1894., 1917., 1935., 1955., 1961., 1967., 1982., 2012., 2013., 2019., 2022., 2024., 2045., 2046., 2051., 2088., 2093., 2098., 2152., 2154., 2157., 2158., 2159., 2161., 2173., 2186., 2191., 2198., 2208., 2210., 2224., 2231., 2238., 2239., 2242., 2239., 2299., 2308., 2323., 2339., 2346., 2349., 2353., 2354., 2359., 2361., 2363., 2366. számú már lejárt zálogvevők alatt elzalogosított tárgyak f. hó 28-án kituzve volt nyilvános árverése közbenjött akadályok miatt elhalasztatván az **junius 11-én** délelőtti 10 órakor fog a torontálmegei takaré- és hitelbank nagy termében megtartatni.

Miről az illető zálogvevők birtokossai oly megjegyzéssel értesítenek, hogy ügyök rendezése miatt a fentkített határnapig intézetünk igazgatóságánál annál is inkább jelentkezzenek, mivel az árverés napján az attól elállás már kieszközölhető nem lesz.

Venni szándékozők kik az árverés alá kerülő tárgyak iránt bővebb felvilágosítást az intézet könyvvivőségénél nyerhetnek, ezen árveréshez tisztelettel meghivatlak.

Kelt N.-Beckereken, 1876. évi május 31-én.

A torontálmegei takaré- és hitelbank igazgatósága.

(74-2.2) **Concurs.** (84-3.1)

Die in der Gemeinde Zabufa des Pancevoer Stuhlsbeizirfes erledigte Notarstelle wird am 26. Juni 1876 im Sinne des §. 72 des G.-A. XVIII. 1871 bejezt, bis wohin also die Bewerber ihre mit dem Befähigungsausweise sowie den Zeugnissen über bisherige Beschäftigung und Wohlverhalten, dann Kenntniss der ungarischen, deutschen und romanischen Sprache belegten Gesuche bei diesem Amte einbringen haben.

Mit dieser Stelle ist verbunden: der jährliche Gehalt mit Einschluß des Reisepauschaltes und der Tagelöhler von 550 fl., Wohnung in Natura und die Schreibgebühren nach dem in der Gemeinde festgestellten Tarife.

Pancevoa, am 29. Mai 1876.

Vom Stuhlsbeizirferamt.

Hirdetmény.

A nagy-beckereki róm. kath. hitközség t. cz. tagjai ezennel a f. 1876. évi **junius 11-én** délutáni 3 órakor a róm. kath. templom mögötti iskola épületben tartandó **KÖZGYŰLÉSRE** ezennel meghivatlak.

Napirend.

1. Számoltató jelentés a lefolyt évről.
2. Az elnök, gondnok, jegyző és választmány választása.
3. A számvizsgáló bizottság választása.
4. Netaláni egyéb indítványok.

N.-Beckereken, 1876. évi május 10-én.

73-3.3) **Kellner Ede.** helyettes elnök.

Burger Zsigmond özvegye papir- és írószerkereskedésében Szegeden kapható:

Torontál vármegye csatornázási tervezetének átnézeti rajza,

összeállította **KATONA ANTAL,** egyleti vez. mérnök. (69-4.3)

Ára 5 forint, színezve 9 forint o. ért.

Hirdetés.

Torontálmegeyben fekvő gróf Karácsonyi Guidó bánlakai uradalomhoz tartozó Rárosi pusztaból 2000 hold szántóföld f. é. szeptember 1-től 6-7 egymás után következő évekre egészben vagy kisebb részletekben bérbeadandó.

A feltételek a budapesti központi irodában Krisztinaváros, gr. Karácsonyi palota, vagy a bánlakai uradalmi tisztartóságnál megtudhatók. (79-6.2)